

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Petra Pospíšila v právní věci žalobkyně: **T. D. H.**, zastoupené Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Moravské náměstí 754/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2024, č. j. MV-83511-4/SO-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2025, č. j. 20 A 34/2024 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Žalobkyně, která je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky, podala u Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“), dne 15. 12. 2020 žádost o vydání (nového) povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem ostatní/jiné – soužití se synem. Ministerstvo (poté, co první rozhodnutí ve věci žalovaná zrušila) vydalo dne 19. 4. 2024 rozhodnutí č. j. OAM-43858-41/DP-2020 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jehož výrokem I žádost žalobkyně zamítlo z důvodu, že „*povolení k dlouhodobému pobytu se podle § 45 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., [o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)], nevydá, neboť účastnice neplnila na území účel, pro který jí bylo povolení k dlouhodobému pobytu vydáno.*“ Výrokem II poté žádost žalobkyně zamítlo z toho důvodu, že „*povolení k dlouhodobému pobytu se dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) [zákona o pobytu cizinců] nevydá, neboť byla zjištěna závažná překážka pobytu žalobkyně na území.*“

[2] Žalobkyně podala odvolání, na jehož základě žalovaná zrušila výrok II prvostupňového rozhodnutí; výrok I však potvrdila a v tomto rozsahu odvolání zamítla (rozhodnutí ze dne 19. 7. 2024, č. j. MV-83511-4/SO-2024). Žalobkyně se dále bránila správní žalobou, kterou Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Připomněl, že důvodem zamítnutí žádosti byla skutečnost, že žalobkyně v minulosti neplnila účel, pro který jí bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu. Své dřívější pobytové oprávnění totiž odvozovala od manžela, jemuž však bylo povolení k trvalému pobytu zrušeno. Soud žalobkyni sice přisvědčil, že se jednalo o neplnění účelu pobytu ze závažných důvodů, a současně korigoval závěry žalované, že se žalobkyně o zrušení pobytového oprávnění manžela musela dozvědět bezprostředně poté, co k tomu došlo. Uzavřel však, že i kdyby bylo pravdivé tvrzení žalobkyně, že se o uvedené skutečnosti dozvěděla až s časovým odstupem (v květnu roku 2018), nebylo by možné dobu, po níž vědomě neplnila účel pobytu, považovat za přechodnou. Na nastalou situaci totiž nezareagovala bezprostředně (v řádech dnů či týdnů), ale až po čtyřech měsících.

[3] Soud dále shledal, že se správní orgány dostatečně zabývaly přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně, jakož i otázkou nejlepšího zájmu dítěte (dětí) žalobkyně. V této souvislosti přihlíděly ke všem relevantním skutečnostem vyplývajícím ze správního spisu a městský soud se s jejich posouzením ztotožnil. Dodal, že žalobkyni ani členům její rodiny nebrání v návratu do vlasti žádné překážky. V neposlední řadě má žalobkyně možnost požádat o jiné pobytové oprávnění.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti rozsudku městského soudu z důvodů, které podřadila pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Namítá, že městský soud se nedostatečně vypořádal s žalobní argumentací týkající se zásahu do soukromého a rodinného života. Za nepřezkoumatelné považuje jeho úvahy stran posouzení nejlepšího zájmu dítěte, a to zejména ve vztahu k jejímu nezletilému synovi, který žije od narození v ČR a do Vietnamu se vrátit nechce (z důvodu obav z návratu se u něj dokonce objevily psychické problémy). Synovi je 10 let a je již dostatečně zralý na to, aby na věc projevil svůj názor. Soud však v tomto směru nic nezjišťoval a pouze konstatoval, že synovi v návratu do vlasti nic nebrání. V návaznosti na napadené rozhodnutí žalované (zamítnutí žádosti o dlouhodobý pobyt v případě stěžovatelky) bylo přitom zahájeno řízení o zrušení synova povolení k trvalému pobytu. Městský soud se tedy nevypořádal se všemi právními následky napadeného rozhodnutí.

[6] Stěžovatelka uvádí, že syn navštěvuje v ČR základní školu a důkladně ovládá pouze český jazyk. Vietnamsky neumí číst ani psát a hovoří na tak nízké úrovni, že by mu neumožňovala plynulé pokračování v povinné školní docházce. Vycestování do Vietnamu by pro něj bylo spojené se značnými obtížemi. Se stěžovatelkou i jejím manželem je vedeno řízení o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců. Z tohoto důvodu podali u soudu návrh na svěření syna do péče přátel žijících na území ČR; ten však soud

pokračování

zamítl. Stěžovatelka tedy uzavírá, že je v synově nejlepším zájmu, aby jí bylo uděleno povolení k dlouhodobému pobytu.

[7] S ohledem na uvedené skutečnosti stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované a replika stěžovatelky

[8] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůrazňuje, že stěžovatelka nikterak nebrotí proti důvodům, pro něž správní orgány zamítly její žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu. Svoji argumentaci zaměřila toliko na posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života svého syna. V této souvislosti žalovaná odkazuje na usnesení ze dne 13. 8. 2025, č. j. 21 Azs 58/2025 - 27, jímž Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost stěžovatelky v jiné věci pro nepřijatelnost. Závěry obsažené v citovaném usnesení považuje za příléhavé i pro nyní projednávaný případ.

[9] Žalovaná je přesvědčená, že dostala požadavkům vyplývajícím z konstantní judikatury. Napadené rozhodnutí neshledává nepřiměřeným z pohledu zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky. V této souvislosti připomíná, že v domovském státě stěžovatelky pobývá její nezletilá dcera.

[10] Žalovaná rovněž zdůrazňuje, že stát vždy spojuje pobytové oprávnění cizince s určitým účelem pobytu (např. studium, podnikání). Je přitom věcí suverénního státu, jakým způsobem upraví podmínky pro pobyt cizích státních příslušníků na svém území. Tyto podmínky stěžovatelka v posuzované věci nesplnila.

[11] Závěrem žalovaná dodává, že dle jejího mínění stěžovatelka uplatňuje v řízení o kasační stížnosti nové skutečnosti, k nimž nelze v této fázi řízení přihlídnout. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítl, popřípadě ji pro její nedůvodnost zamítl.

[12] Na vyjádření žalovaného reagovala stěžovatelka replikou, v níž namítá, že žalovaná ve svém vyjádření nepřiléhavě odkazovala na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Zdůrazňuje, že v současné době účel pobytu (soužití s nezletilým synem) plní. Pouze v minulosti došlo k tomu, že po přechodnou dobu neplnila účel předchozího pobytu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda je kasační stížnost přijatelná, tedy zda svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[14] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí

pokračování

krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[15] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal naplnění žádného z uvedených důvodů přijatelnosti. Kasační stížnost je proto **nepřijatelná**.

[16] Stěžovatelka předně považuje rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný, a to zejména, pokud se jedná o posouzení otázky nejlepšího zájmu dítěte (jejího nezletilého syna). S tímto tvrzením se však kasační soud neztotožnil, neboť rozsudek městského soudu je náležitě odůvodněný a je z něj jednoznačně patrné, jak o věci soud smýšlel a z jakého důvodu nepovažoval žalobní argumentaci za důvodnou. Přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky a s tím související otázkou nejlepšího zájmu dítěte se městský soud zabýval především v bodech 37–41 rozsudku. Stejně tak kasační soud neshledal, že by se městský soud dopustil jakéhokoli pochybení (tím méně pak zásadního), které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky.

[17] Kasační argumentace stěžovatelky se upíná k problematice posuzování přiměřenosti dopadů napadeného správního rozhodnutí do soukromého a rodinného života, včetně nutnosti zohlednění nejlepšího zájmu dítěte. Jedná se však o právní otázky, jimiž se již Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací praxe opakovaně zabýval. Z ustálené judikatury vyplývá, že při hodnocení zásahu do práva na soukromý a rodinný život je třeba za pomoci principu proporcionality vyvažovat zájmy cizince na straně jedné a protichůdné veřejné zájmy na straně druhé. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod totiž není absolutní (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022 - 25, či ze dne 31. 1. 2023, č. j. 2 Azs 287/2022 - 34, potažmo v nich citovanou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva). Správní orgány a soudy musí věnovat dostatečnou pozornost rovněž hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem. Tuto úvahu musí ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřit (srov. rozsudky ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019 - 28, či ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020 - 52). Zájem nezletilých dětí je pro úvahu o přiměřenosti rozhodnutí vzhledem k rodinnému životu cizince důležitý, jedná se však pouze o jeden z vícero zájmů, které je potřeba zvažovat (srov. rozsudek ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019 - 33, č. 4034/2020 Sb. NSS). Hledisko nejlepšího zájmu dítěte tak nemusí vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem (srov. usnesení ze dne 2. 5. 2024, č. j. 1 Azs 32/2024 - 35). Ze závěrů obsažených v citovaných rozhodnutích přitom vycházel v přezkoumávaném rozsudku i městský soud.

[18] Kasační soud rovněž připomíná, že otázkou posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky, potažmo nejlepšího zájmu jejích dětí se zabýval již v žalovanou odkazovaném usnesení č. j. 21 Azs 58/2025 - 27. V něm krom jiného zdůraznil, že předmětem řízení o neprodloužení dlouhodobého pobytu stěžovatelky není úprava práv a povinností nezletilého dítěte. Hledisko nejlepšího zájmu dítěte proto nepředstavuje v daném řízení rozhodující kritérium (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19). Obdobně tomu je i v nyní projednávané věci.

[19] Nad rámec soud připomíná, že dle ustálené judikatury vychází jak správní orgán, tak posléze správní soud při posuzování přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života ze skutečností zjištěných v průběhu správního řízení, především pak těch, které uvedl samotný žadatel. Míra a intenzita poměřování veřejného zájmu s právem na soukromý a rodinný život je přímo odvislá od množství a kvality informací, které měl správní orgán k dispozici. K později uplatněným skutečnostem (až na výjimky) přihlédnout nelze, neboť úkolem soudu je toliko přezkoumat správnost postupu správního orgánu, což vyplývá již z § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který panoval v době vydání napadeného správního rozhodnutí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, a ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 260/2020 - 27, či usnesení ze dne 27. 3. 2025, č. j. 21 Azs 40/2025 - 24).

[20] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že kasační stížnost se týká otázek, k nimž existuje ustálená judikatura. Městský soud tuto judikaturu respektoval a při posouzení věci nepochybil, natož zásadním způsobem. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[21] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatelka nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Soud jí tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2026

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu